



TRYGfondens Børneforskningcenter Giver det mening at trække lod?

20. September 2013

Jacob Nielsen Arendt
Forskningsleder
KORA, Nationalt Institut for Kommuners og Regioners
Analyse og Forskning



Introduktion

- Håbet for i dag:
 - Identificere muligheder og problemer
 - Åben konstruktiv dialog
 - Fælles læring





Disposition

- Præsentation af det nye forskningscenter
- Diskussion af brugen af lodtrækningsforsøg
 - Kan man trække lod for indsatser til børn?
 - Kan effekter af indsatser for børn måles?
 - Hvad evalueres?
 - Andre problemområder



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research



TRYGFondens børneforskningscenter

- Opstartet 1.5.2013 på TRYGFond-bevilling på 60 mio.
 - Foreløbige midler til 5 år
 - Til januar uddeles 40 mio
- Forankret på Aarhus Universitet
 - Centerleder, prof. Michael Rosholm
- Deltagere fra:
 - Økonomi, Statskundskab, Psykologi, Pædagogik, AAU
 - Center for børnesprogsforskning, SDU
 - Økonomi, psykologi, KORA
 - M.fl.



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research



Centerets fokus

Hvad virker og hvad virker ikke i indsatsen for at hjælpe børn og unge?

Fokus på

- Solid effektmåling
 - især lodtrækningsforsøg
- Samfundsøkonomiske konsekvensberegninger
 - Sammenlignelighed på tværs af projekter og indsatser
- Temaer
 - Kognitive og ikke-kognitive kompetencer
 - Tidlig vs. sene indsatser



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

5



Motivation for centeret

- Vi bruger *rigtigt mange midler* til børn og unge (245 mia. DK årligt = 27% af off.udg)
- Stor evalueringskultur men sjældent at se dokumentation for hvad der virker
- Seneste eksempel:
 - Stor, dyr skolereform. Hvad er evidensen?
- Min indfaldsvinkel: Effektmåling er IKKE en erstatning til anden evaluering, men et tiltrængt supplement



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

6



Kort om temaerne I

- Kognitive og ikke-kognitive udfald
 - Kognitive: Logik, sprog, matematik, viden
 - Ikke-kognitive: Selv-disciplin, koncentration, entusiasme, aggression, ...
- Omfattende forskning der viser betydning af disse kompetencer for senere udfald i livet +
- Kognitive fastlægges i tidlig alder
- Ikke-kognitive påvirkelige over længere tid



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

7



Kendt eksempel: The Perry Pre-school Program

- 1962-65, Ypsilanta (Detroit), Michigan
- 3-4 årige får undervisning 2,5 time dagligt
 - Aktiv læring gennem struktureret leg,
- 1 ugentligt hjemmebesøg
 - Involver moderen i undervisning
- Målrettet lav-IQ børn fra fattige, farvede familier
- Follow-up til 40-års alderen



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

8



Langsigteffekter af Perry-preschool

Outcome	Age	Female		Male	
		Control	Treatment	Control	Treatment
HS Graduation (%)	27	31% (9%)	84% (7%)	54% (8%)	48% (9%)
Currently Employed (%)	27	55% (10%)	80% (8%)	56% (8%)	60% (9%)
Yearly Earnings ^a (\$)	27	10,523 (2,068)	13,530 (2,200)	14,632 (2,129)	17,399 (2,155)
Currently Employed (%)	40	82% (8%)	83% (8%)	50% (8%)	70% (8%)
Yearly Earnings ^a (\$)	40	20,345 (3,883)	24,434 (4,752)	24,730 (4,495)	32,023 (4,938)
Arrests, All Felonies ^b	≤ 40	0.42 (0.18)	0.04 (0.04)	3.26 (0.68)	2.12 (0.60)
Arrests, All Crimes ^b	≤ 40	4.85 (1.27)	2.20 (0.53)	12.41 (1.95)	8.21 (1.78)



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



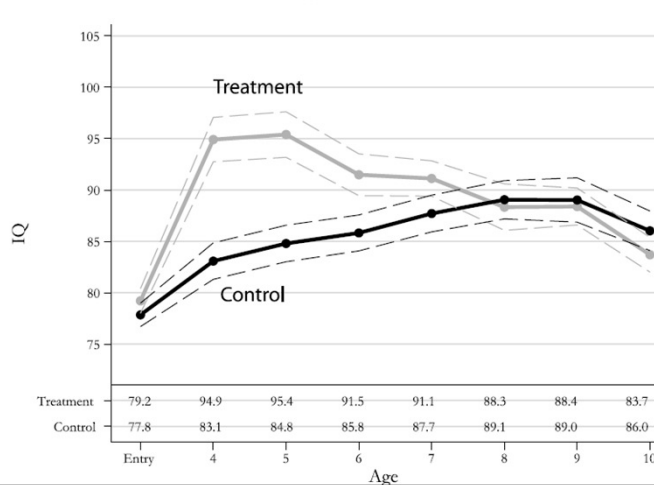
Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

9



Effekter af Perry-preschool: Betydningen af kognitive vs. Ikke-kognitive

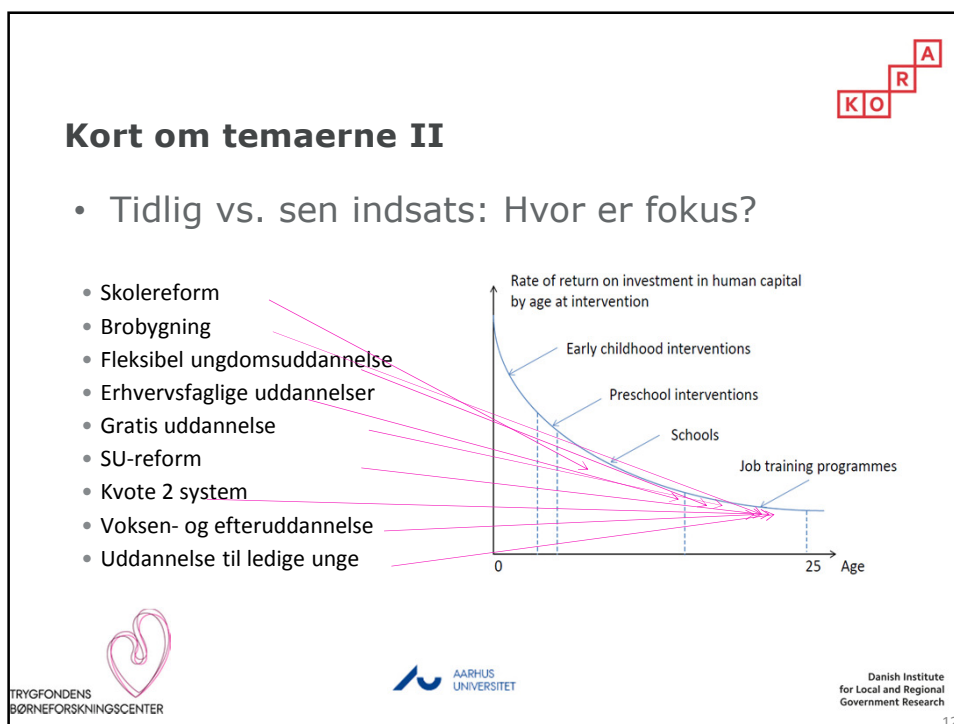
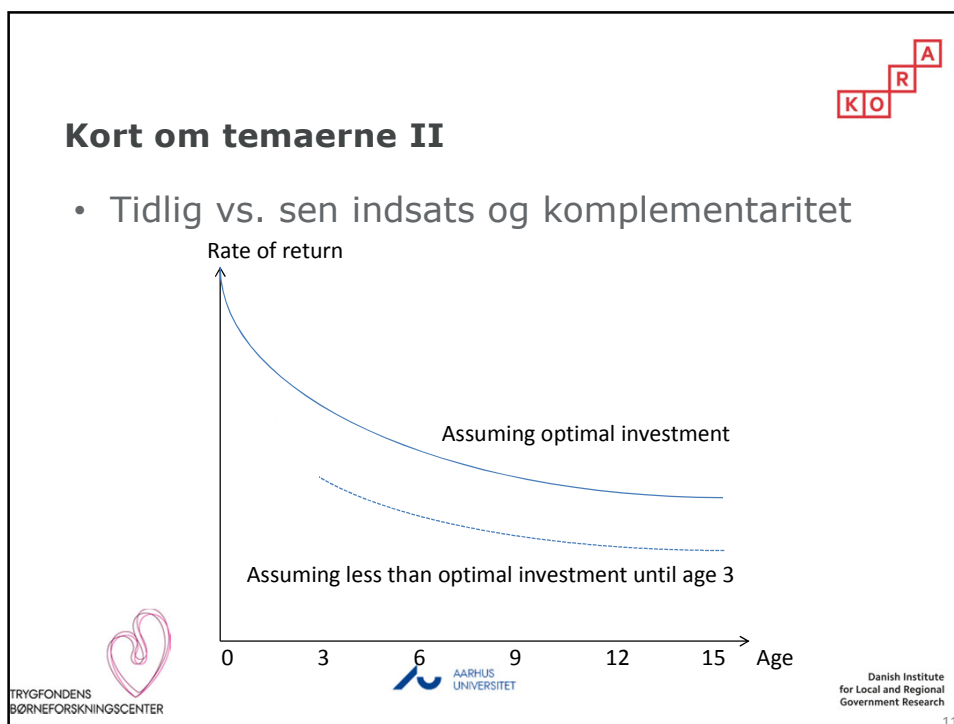
- Perry øgede IQ-scores kortvarigt



TRYGFONDE
BØRNEFORSI

Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

10



Planlagte projekter

Projekt	Indsats	Målgruppe	Hvor	Succeskriterier
Samfundøkonomisk konsekvensanalyse	Alle indsatserne			Afkast på investering
Lodtrækningsforsøg: Skoleparathed	Skræddersyet pensum med vægt på sproglig og kognitiv træning indlejret i daginstitutioners hverdag	0-2 år	Vuggestuer	Kognitive og ikke-kognitive evner
Lodtrækningsforsøg: De utrolige år	Gruppe-læring baseret på manual mhp. at træne forældre i at håndtere børn med adfærdsproblemer	Udsatte familier og deres 0-12 årige børn	I familien, i daginstitutionerne, i skoler	Ikke-kognitive evner Skole test Omfang af specialundervisning
Follow-up lodtrækningsforsøg: Forældre stimulering af børns skolefærdigheder.	En kuffert med inspirationsmateriale til forældre, så de taler om og øver skolerelevante færdigheder. Har med succes være afprøvet på mindre børn af ansøger	6-8 årige	I familierne, i skolen	Kognitive evner, trivsel hos børn og voksne
Lodtrækningsforsøg: Indsatser mod pjækkeri	Problem-identifikation først, herefter designes indsatsen	Børn i skolealderen	I familierne, i skolen, individuelle børn	Pjæk, kognitive evner, kriminalitet
Naturligt eksperiment: Fritidsjob til udsatte unge	Formidling af fritidsjob mhp. mulig bedre social funktion	13-18 årige	Individuelle børn	Kriminalitet Ikke-kognitive evner Uddannelse
Lodtrækningsforsøg: Frafald og selv-kontrol problemer	Rådgivning, 'reframing', gruppebelønning, hvis alle gennemfører	15-17 årige på erhvervsskolerne	Erhvervsskolerne	Frafald Mængden af lærlingepladser
Intensiv sagsbehandling	Mere tid til og systematik i rådgivning af socialt udsatte mhp at forebygge især anbringelser	Socialt udsatte familier med børn	I familier På socialkontorerne	Børn og forældres trivsel Færre anbringelser Ikke-kognitive evner
Lodtrækningsforsøg: Mentoring af unge på kontanthjælp	Hver ung får en personlig mentor	18-25 årige	Individuelle unge I jobcentre	Trivsel Kriminalitet Uddannelse Job-parathed

Spørgsmål?



Hvordan måles effekter?

- Kommune foretager pilotprojekt, hvor pædagoger efteruddannes og forældre til 5-årige får børnelitteratur med hjem
- Året efter er der et fald på pilotinstitutionerne på 10% for børn der vurderes ikke-skoleparat
- Er det en stor effekt? (... det er slet ikke en effekt; ingen kontrolgruppe)



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER

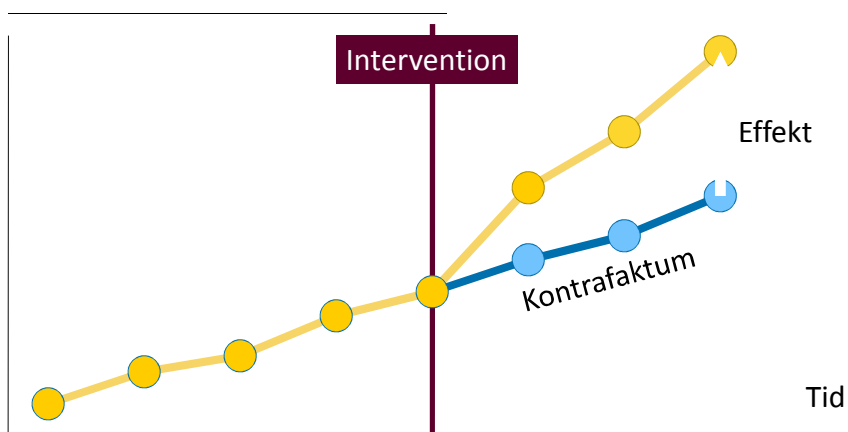


Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

15



Før-efter design



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

Hvordan måles effekter?

- Skal danne estimat for kontrafaktum: kontrolgruppen
- Gyldne standard: Lodtrækningsforsøg

TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER

AARHUS
UNIVERSITET

Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

17

Men giver det mening at trække lod...?


- Uetisk
- For mange praktiske problemer
 - Der foretages utal af andre evalueringer
- For dyrt
 - Dyrt at lade være
- Omvendt:
 - Hvordan skal vi ellers vide om indsats virker?

TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER

AARHUS
UNIVERSITET

Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

18



Det uetiske

- Er det uetisk hvis vi har formodning om at indsats virker?
- Men kan ikke nægte nogen adgang?
- De får adgang til sædvanlig praksis


Ekstra indsats

Sådan gør vi i dag

Anden indsats




TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



AARHUS
UNIVERSITET


Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

19




Det KAN lade sig gøre: Eksempler på danske lodtrækningsforsøg

- Handlekompetencer i pædagogisk arbejde (HPA)
- Kuffertprojektet i Århus kommune
- Undervisning til tosprogede børn (i gang)
- + MANGE udenlandske...



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



AARHUS
UNIVERSITET

Danish Institute
for Local and Regional
Government Research



Eksempler på lodtrækning

- På institutionsniveau: (fx Tosprogsforsøg)
 - Skoler tilmelder sig frivilligt
 - Der trækkes lod blandt skoler
 - Kontrolgruppen får mulighed for at implementere mest effektive forsøg
- På elev-niveau: (fx De Utrolige År)
 - Børn henvises til klinik
 - Der randomiseres til venteliste eller indsats

Generel læring:

- Begge metoder sikrer mod frafald i kontrolgruppen
- Men hindrer mål af langsigteffekter
- Generelt problem ifht generaliserbarhed

TRYGFONDE
BØRNEFORSI

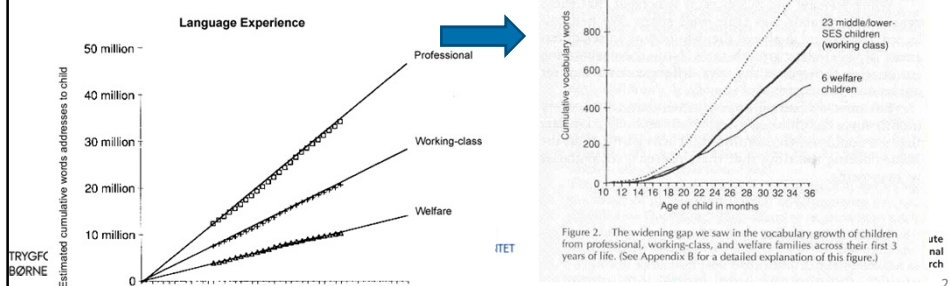
Danish Institute
of Educational and Regional
Development Research

21



Eksempel 1: Kuffertprojektet

- Indsatser overfor børn i børnehaver med dansk som andetsprog
- Motivation fx fra:
Hart & Risley (1995)



22



Eksempel 1: Kuffertprojektet

- Indsats 1: Kuffert til forældre
 - DVD instrukser om sprogunderstøttelse
 - børnebøger og vendespil
- Indsats 2: Faglig støtte til personale
 - Institutionsfokus på sprogstimulering
 - Opstartsmøde og fast ressourceperson
- Lodtrækning:
 - Stratificeret efter institutioners SES
 - Lodtrækning til 3 grupper



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



AARHUS
UNIVERSITET





Eksempel 1: Kuffertprojektet

- Resultater for utilstrækkelige sprogkunderskaber



Gruppe	Resultat
Kontrolgruppe	4.1
Kuffert	1.0
Faglig støtte	2.1



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



AARHUS
UNIVERSITET

Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

24



Eksempel 2: Indsats for børn i plejefamilier


- Tutor-indsats for anbragte
- Motivation:
 - Massiv underpræsterende i skole
 - Forældrebaggrund stor betydning, ja, men...
 - Studier viser, at anbragte typisk er
 - Normaltbegavede
 - Men har store videnshuller (alderssvarende)



Eksempel 2: Indsats for børn i plejefamilier


- Indsats:
 - 25-30 uger á 2-3 timers ugentlig tutor
 - Tutors modtager 2-dages kursus i tutor-program (TYCW)
 - Grupper á 3-4 anbragte eller
- Lodtrækning:
 - Screenes af sagsbehandler og lærer
 - Tilbydes og for de der accepterer
 - Trækker lod: tutor nu eller næste skoleår

Resultater tyder på betydelige forbedringer
i stavning og læsning, men mindre i matematik




Generel læring

1. Eksempler på relativt simple lodtrækningsforsøg
2. Eksempler med overraskende store effekter for relativt simple indsatser
3. Uden lodtrækning havde det været svært at vise og overbevise at indsatserne virker




TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



AARHUS
UNIVERSITET


Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

27




Diskussion

- Hvad ser I af udfordringer ifht brug af lodtrækningsforsøg for udsatte børn og unge?
- Har I specifikke erfaringer I kan dele?



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



AARHUS
UNIVERSITET

Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

28

Kan man måle effekter af indsatser for børn?



- Mange let-tilgængelige mål...
 - Sprogtest, nationale test,
 - Brug af specialundervisning
 - Forebyggende tilbud, anbringelser
 - Helbred, misbrug
 - Kriminalitet,
 - Uddannelse

- Hvad med de blødere udfald?



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

Kan man måle effekter af indsatser for børn?



- Vi gør det jo hele tiden...

- Eksempel fra tosprogsforsøg
 - Faglighed, trivsel, motivation, selvværd, glæde ved skole

- Men vigtigt at sikre validitet
 - Erfaringer fra psykologi, sundhed mv.



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research



Eksempler på validerede mål

- Mål for kognition
 - Fx PPVT (ordforråd; fra nyfødte)
- Brede mål for eksekutive funktioner
 - Fx BRIEF (fra 10 års alder)
- Mål for trivsel og problemadfærd
 - Fx SDQ (3-16 årige)



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER




Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

31



Eksempel (forældet)

- Hvad er det?
- 
- Svarescore:
 - 1=pistol, 2=revolver, 3=seksløber



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

32

Hvad evalueres? Kontekst eller indsats?



- Kritik: Mange indsatser fx overfor anbragte viser samme effekter.
- Det er ikke indsatsen, men mødet mellem barn og kontaktperson/voksen der virker
- Svar på kritik: Hvad forstås ved "indsats"?
- Indsatsen kan være "mødet" og fx match mellem barn og voksen, eller redskaber/tilgang i mødet



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

Andre problemområder



- Manualbaserede indsatser
- Svært at måle "sædvanlig praksis"
- RCT er ikke ensbetydende med valide effekter
- Kvantitativ effektmåling svarer ikke på hvorfor



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research



Manualbaserede indsatser

- MTFC, DUÅ, MST, Triple P, AFT, ...
- Fordele
 - Velbeskrevne
 - Evidensbaserede
- Udfordringer
 - Integration med praksis
 - Begrænsning af råderum/faglighed?
 - "Små" indsatser



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

35



Svært at måle "sædvanlig praksis"

- Bliver som minimum ifht nyt tiltag
- Bliver de små-skridt
- Vilkår i forskningsbaseret tilgang generelt, men i særdeleshed for lodtrækning
- Behov for at supplere med observationel/kvalitativ tilgang



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

36

RCT er ikke ensbetydende med valide effekter



- "Golden standard" ... men hellige grav ikke velforvaret
- Informerer dels kun om gennemsnitseffekter.
 - Ikke om fx andel der opnår gevinst
- MANGE ting kan kompromittere randomisering
- No-shows, cross-over, spill-over ...
- Forsøg er dyre:
 - Små, ikke-generaliserbare?
 - Incitamenter til ikke at rapportere problemer
 - Perry Preschool eksempel hvor kompromittering er undersøgt
 - Generelt: Kan bedre korrigeres end hvis ingen lodtrækning



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

37

Kvantitativ effektmåling svarer ikke på hvorfor



- Både og...
 - suppleres med implementeringsbeskrivelse
 - baseret på teori
- Men kan være behov for at supplere med observationel/kvalitativ tilgange



TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER



Danish Institute
for Local and Regional
Government Research

38



Afsluttende diskussion: Forslag til input

- Erfaringer med manualbaserede indsatser?
- Erfaringer med implementering af forsøg?
- Erfaringer med måling af udfald? Hvad kræver det?
- Hvor ser I stort behov for mere effektmåling?
- Hvor ser I særlige vanskeligheder?

